

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

TRACTATUS V.
DE
V. ECCLESIAE PRÆCEPTO,
HOC EST,
DE SOLUTIONE DECIMARUM.

CAPUT I.

Quid sit Decima.

1. **I**nquires primò: Quid sit Decima? Respondeo: Esse partem decimam, fructuum, quæ debetur Ministris Ecclesie. Sciendum enim est, Dominum DEUM tempore legis scriptæ voluisse, ut Levitis, qui erant Ministri in ipsius DEI Templo, ad eorum sustentationem darent omnes alij, qui non erant de Levitica tribu, decimam partem fructuum, quos colligebant ex suis prædijs, & animalibus, quibus carebat Tribus Levitica. Ecclesia ergo ad imitationem illius Temporis voluit, ut Ecclesiastici, qui rebus spiritualibus inserviunt, & Sacramenta populis Fidelibus ministrant, dentur etiam decimæ omnium similium fructuum, quos colligunt dicti Fideles ex suis prædijs, & animalibus, ut sic habeant, unde commo de sustententur Ecclesiastici.

2. An autem voluerit id Ecclesia, ex solo suo jure Ecclesiastico; an id

præceperit DEUS, ita ut decimæ dantur debita ex jure divino, nec solo Ecclesiastico, quæstio est inter Doctores, quam videre poteris apud citatos à Castropalao, tom. 2. disp. unica de decimis p. 1. qui tandem docet, illud, quod datur Ecclesiasticis ob eorum meram sustentationem, debere distingui ab eo, quod datur Ecclesiasticis ob rationem integræ decimæ, quæ certe solet esse major, quàm sit illud, quod datur ob sustentationem, additque, integras decimas deberi Ecclesiasticis ex solo jure Ecclesiastico; id verò, quod est necessarium ob dictam sustentationem, deberi etiam de jure divino, & naturali, juxta illud: *Dignus est operarius mercede sua.*

Quotuplex sit Decima, & ex quibus solvenda.

3. **I**nquires secundò: Quotuplex est Decima? Respondeo. Triplex. Prædialis, Personalis, Mixta. Prædialis est illa, quæ proficitur ex fructibus agrorum, arborum, piscinarum,

TAMEN
in
Ecclesia
XIV
de
Tribus
E.
30.

rum, molendinorum, locationum, domorum, &c. Personalis est, quæ proficitur ex fructibus, & proventibus ab industria personæ; ut ex lucro negotiationis, ex mercatura, ex ludo, ex bello, venatione, &c. Mixta, quæ partim provenit ex industria personæ, partim ex prædijs; hujusmodi est, quæ provenit ex fructibus animalium, lacte, caseo, beryro, &c. ad hos enim fructus concurrunt industria hominis, & pascua prædiorum.

4. Notandum autem est, hodie si ve ex consuetudine, si ve alio ex capite, jam non esse usum solvendi decimas personales, ut habent Doctores plures, quos citat, & sequitur Castropalaus, *loc. cit. p. 6. n. 10.*

5. Notandum item, decimas mixtas, quæ parte sunt decimæ personales, esse partim modo usu abrogatas; sunt enim omnes personales abrogatæ. Quare non erit necesse, ut in hac disputatione de mixtis agamus; siquidem quæ parte proficiuntur à prædiorum pascuis, prædiales sunt, de quibus certe deinceps agendum nobis erit.

6. Regula igitur sic universalis; decimas de jure debentur Ecclesie ex omnibus fructibus, & proventibus, qui habentur ex bonis mobilibus, qualia sunt animalia, & ex bonis immobilibus, quales sunt domus, prædia, piscinæ, &c. Ita elarè habetur *cap. Nobis. cap. Non est*, & passim titulo de decimis.

7. Dices: hinc sequitur, quod non solum ex frumento e. gr. collecto ex agris deberetur decima, verum etiam ex palea, & ex herbis, quæ venduntur in foro ad animalia pascenda, ex

omnibus fructibus arborum, ex oleibus minutis, ex leguminibus; hæc enim omnia, & similia fructus sunt prædiales. Item deberetur etiam ex melle, & cera, quæ sunt fructus apum.

8. Respondeo: Concedendo sequelam ex vi, & rigore juris: tres tamen limitationes sunt adhibendæ. Prima est, excipiendæ esse olera minuta, quæ ex hortis colliguntur, non ad lucrum, sed ad quandam commoditatem, & voluptatem propriæ familiæ, ut notat S. Thomas, 2. 2. *quest. 83. art. 2. ad 3.* id enim exigere, nimis esset fidelibus onerosum.

9. Secunda limitatio est, ex examinibus, & alvearibus apum, quæ de nudo prodeunt ex præcedentibus apibus, non debentur decimæ; hæc enim vel habentur quasi animalia sylvestria, & industriæ personæ ea colligentis tribuuntur, vel ipsa consuetudine legitime introducta non debentur, ut notat Azor, *lib. 7. tom. I. cap. 35. quest. 9. & cap. 34. num. 4.*

10. Tertia limitatio, hæc esse dicta de rigore juris; nam cæterum in multis ex his per consuetudinem legitime præscriptam derogatum est: propterea enim omnes Doctores, de hoc argumento decimarum tractantes notant, debere in unaquaque Ecclesia considerari, & servari illud, quod ibi consuetum est.

